

Hallituksen budjettiriihi valtion talousarvio- esityksestä 2019

Lähde: [Valtioneuvoston tiedote](#), valtion
talousarvioesitys julkaistaan 17.9.2018

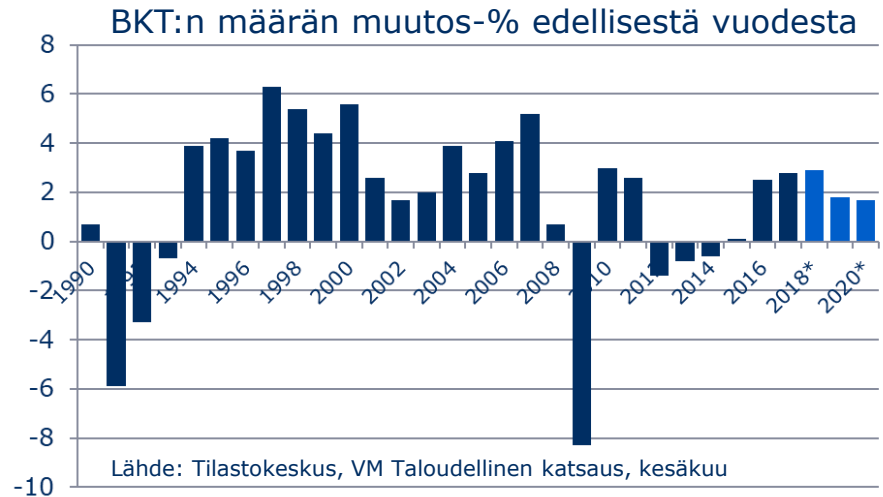
Minna Punakallio
Pääekonomisti
Kuntaliitto
30.8.2018

*Minut löytää myös twitteristä:
@MinnaPunakallio*

Talouden tilannekuva budjettiesityksen taustalla on varsin hyvä

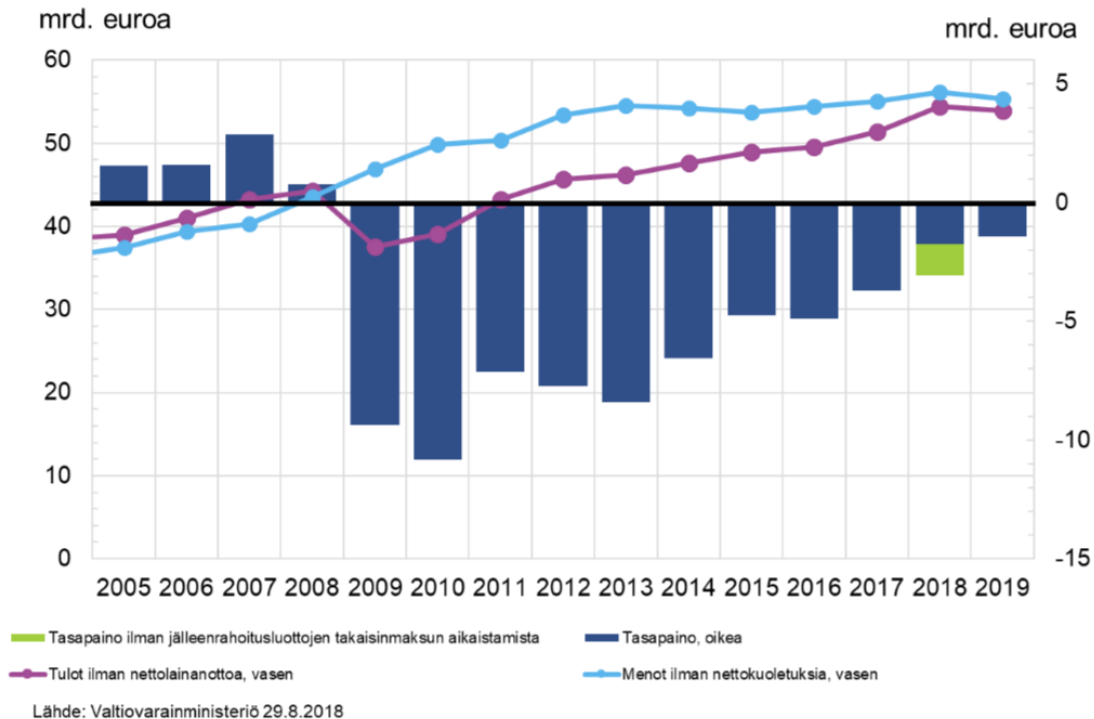
- BKT on vihdoinkin saavuttanut finanssikriisiä edeltäneen tason
- Suomen talouden vahva kasvu jatkuu vielä 2018, sen jälkeen talouskasvun arvioidaan hidastuvan
 - » Vienti on vakaalla kasvu-uralla
 - » Investointien kasvu hidastuu 2019
 - » Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu 2019
- Työllisyystilanne on parantunut viime kuukausina ennakoitua nopeammin. Rakenteellinen työttömyys yhä korkea.
- Uusi talousennuste julkaistaan 17.9.2018 muun budjettimateriaalin ohella

Vuoden 2019 talousarvioehdotuksen pääkohdat

- Budjettitalouden menot 55,3 mrd. €. Taso nousi VM-esityksestä hieman
 - » Menoja nostavat mm. eläkemenot ja sote-uudistuksen valmistelu
 - » Menoja laskevat sopeutustoimet, kärkihankkeiden päättyminen ja työttömyyssidonnaisten menojen lasku
- Budjettitalouden tulot 53,9 mrd. €. Taso nousi VM-esityksestä hieman
 - » Verotulot 45,8 mrd. €
- Valtionvelkaa otetaan lisää 1,4 mrd. euroa. Määrä pieni VM-esityksestä hieman.
 - » Valtionvelka nousee 2019 arviolta 109 mrd. euroon
 - » Suomen Vientiluotto Oy maksaa saamiaan jälleenrahoitusluottoja valtiolle ennenaikaisesti takaisin.

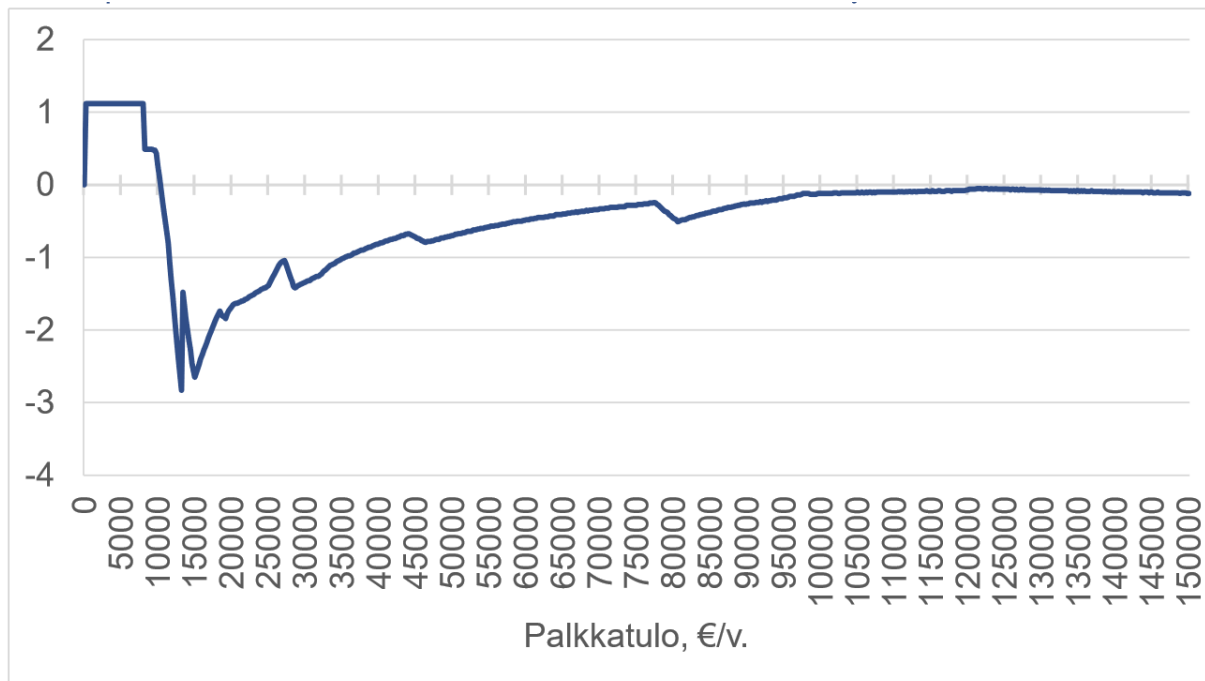
Valtion budjettitalouden tasapaino on parantunut finanssikriisin vuosista

Budjettiriihen uusia linjauksia 2019

- Pienituloisille 130 milj. euron lisäveronkevennys
 - » Asteikkojen indeksitarkistuksen lisäksi korotetaan perusvähennystä, työtulovähennystä sekä valtion- ja kunnallisverotuksen eläketulovähennystä
 - » Solidaarisuusveron alemman alarajan voimassaoloa jatketaan
- Maatalouden tukia kasvatettiin
- Ikääntyneiden työttömien kertaluonteinen eläketuki 60 v. täyttäneille ja viisi vuotta työttömänä olleille
- Piensijoittajien osakesäästötili käyttöön
- Hallitus pienensi kuntien digitalisaation "kannustinjärjestelmään" suunnattua määrärahaa 40 miljoonasta eurosta 30 miljoonaan euroon

Tuloverokevennyksen kohdistuminen eri palkkatuloille vuonna 2019

Nostoja työllisyys- ja kasvupanostuslinjauksista 2019

- Mittavia leikkauksia tutkimus- ja kehitystoimintaan sekä koulutukseen paikkaillaan lisäresursseilla ja avustuksilla
 - » Tutkimus- ja innovaatiotoimintaan lisäpanostuksia
 - » Työttömille ja maahanmuuttajataustaisille suunnattua koulutusta lisätään
 - » Varhaiskasvatukseen 10 milj. euron tasa-arvoavustus, maksutonta varhaiskasvatuskokeilua tuetaan 5 milj. eurolla
- Alueelliset työllisyyskokeilut lopetetaan ja huolehditaan, että siirtymä kasvupalvelupilotteihin tapahtuu joustavasti
- Palkkatuen käyttöä yrityksissä lisätään, palkkatuen maksatusten käsittelyaikoja lyhennetään, otetaan käyttöön kannustinpalkkio
 - » Tarkoitukseen osoitetaan 5 milj. €
- Osana kasvupalvelupilotteja kehitetään yksilöllisiä työkykyprosesseja pitkään työttömänä olleille henkilöille, jotta he työllistyisivät
 - » TE-toimistoissa käyttöön määräaikainen tulospalkkio

Budjettiriihi ja kunnat

- Budjettiriihi ei juuri muuttanut hallituksen aikaisempia kuntalinjauksia.
- Ainoa poikkeus julkisen talouden suunnitelmaan jo kirjatusta päätöksistä oli:
 - » hallitus pienensi ns. kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään suunnattua rahoitusta 40 miljoonasta eurosta 30 miljoonaan euroon. Avustusjärjestelmän rahoitus otetaan edelleen järjestelmän sisältä eli yleiskatteellisesta lakisääteisestä valtionosuusrahasta
- Tuloverokevennyksen aiheuttamat verotuottomenetykset kompensoidaan kunnille valtionosuuksien kautta
 - » Summat tarkentuvat kuntatalousohjelmassa
- Budjettiriihen alla selvisi, että kuntien työttömyysvakuutusmaksu alenee 0,4 %-yksikköä vuonna 2019
 - » Työvoimakustannukset kevenevät noin 90-100 milj. euroa
- Budjettiriihen tiedotusmateriaali ei sisällä lisätietoa kuntataloudesta. Budjettimateriaali ja sitä syventävä kuntatalousohjelma julkaistaan 17.9.2018

Miltä talousarvioesitys 2019 näyttää kuntien kannalta?

- Vaikka tarkat tiedot valtion toimenpiteiden yhteisvaikutuksista kuntiin saadaan vasta 17.9.2018 niin jo VM-esityksen perusteella nähdään valtion toimenpiteiden heikentävän kuntataloutta 2019.
 - » Iso miinusmerkkinen kustannustenjaon tarkistus
 - Tästä noin 59 miljoonaa on kaksinkertaista valtionosuuksien leikkausta, sillä kiky-sopimuksen lomarahaleikkaus on jo leikattu kunnilta täysimääräisesti valtionosuuksien vähennyksenä
 - » Vuodelle 2019 kohdistuu valtionosuuksien indeksijäädytys
 - » Kiky-leikkaus ja hallituksen säästölait vähentävät kuntien valtionosuuksia edelleen vuonna 2019
 - » Verokompensaatiot kasvavat, mutta kuntien verotulot laskevat samassa suhteessa
- Kuntatalouden suhdannehuippu ajoittui vuoteen 2017. Sen jälkeen kuntien ja kuntayhtymien talous on tiukentunut, vaikka taso onkin edelleen kohtuullisen hyvä.
- Vuoden 2019 talousarvion työstäminen näyttäytyy kunnissa, niin isoissa kuin pienissä, hyvin haastavalta. Syynä nousevat palkankorotukset, mateleva verotulokehitys, investointipaineet ja valtionosuusvähennykset

Lisätietoa tulossa

<https://www.kuntaliitto.fi/asiantuntijapalvelut/talous> ja syksyn Taloustorstait

Näin talousarvion 2019 valmistelu etenee

Valtiovarainministeriö © 9.7.2018 15.58

UUTINEN

Vuoden 2019 talousarvion valmistelu alkaa valtiovarainministeriön sisäisellä budjettineuvottelulla 7. - 8. elokuuta. Hallituksen esitys vuoden 2019 talousarvioksi julkistetaan 17. syyskuuta.

Talousarvioesityksen valmistelun alustava aikataulu (muutokset mahdollisia):

ti 7.8. – ke 8.8. VM:n sisäinen budjettineuvottelu

to 9.8. VM:n ehdotus talousarvioksi lähetetään ministeriöille ja julkaistaan verkossa osoitteessa budjetti.vm.fi.
ke 15. – to 16.8. Ministeriöiden ja valtiovarainministeriön väliset talousarvioneuvottelut (aikataulu [PDF](#) 102kB , muutokset mahdollisia)

ti 28.8 – ke 29.8. Hallituksen talousarvioneuvottelu (budjettiriihi)

ma 17.9. Talousarvioesityksen käsittely ylimääräisessä raha-asiainvaliokunnassa ja valtioneuvoston yleisistunnossa sekä julkaisu verkossa osoitteessa budjetti.vm.fi